



## de Rechtspraak

Ministerie van Justitie  
De Minister van Justitie  
Postbus 20301  
2500 EH DEN HAAG

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres  
Kneuterdijk 1  
2514 EM Den Haag

Correspondentieadres  
Postbus 90613  
2509 LP Den Haag

t 070-361 97 23  
f 070-361 97 46  
www.rechtspraak.nl

datum 12 mei 2010  
doorkiesnummer 070 - 361 9721  
e-mail Voorlichting@rechtspraak.nl  
onderwerp Openbaarheid behandeling zaken personen- en familierecht

Geachte heer Hirsch Ballin,

Bij brief van 12 maart jl. verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de “Raad”) advies uit te brengen over het wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering teneinde nader inhoud te geven aan het beginsel van openbaarheid van de behandeling van zaken betreffende het personen- en familierecht (“het wetsvoorstel”).

In de huidige wettelijke regeling zijn zaken betreffende het personen- en familierecht uitgezonderd van het beginsel van openbaarheid van rechtspraak. Het wetsvoorstel regelt dat de rechter de mogelijkheid krijgt om in deze zaken ambtshalve of naar aanleiding van een verzoek te bepalen dat een zaak geheel of gedeeltelijk openbaar wordt behandeld.

Gehoord de gerechten adviseert de Raad u als volgt.<sup>1</sup>

### 1. Algemeen

De Raad heeft geen principiële bedenkingen tegen het wetsvoorstel. Ook nu wordt de rechter in zaken betreffende het personen- en familierecht af en toe geconfronteerd met de vraag of ondanks het gesloten karakter de aanwezigheid van derden, bijvoorbeeld familieleden of nieuwe partners, kan worden toegestaan. Gehoord partijen zal de rechter ook nu reeds op een zodanig verzoek beslissen.

---

<sup>1</sup> De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad voor de rechtspraak de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.



## de Rechtspraak

datum 12 mei 2010  
pagina 2 van 3

### **2. Juridisch-inhoudelijke aspecten**

De Raad heeft bedenkingen waar het de reikwijdte betreft van zaken waarop het bepaalde in de voorgestelde artikelen 803 en 254 ziet.

Niet valt in te zien waarom dagvaardingszaken in bodemprocedures die boedelkwesties betreffen (zoals bijvoorbeeld in het kader van het erfrecht of die betreffende ex-samenwoners die gemeenschappelijke bezittingen en/of schulden hebben) waar evenzeer het belang van de bescherming van de privacy speelt, niet ook onder de regeling van artikel 803 worden gebracht. Voor deze zaken blijft met het huidige wetsvoorstel het bepaalde in artikel 27 Rv gelden. Voor dit onderscheid bestaat naar de mening van de Raad geen goede grond.

Hetzelfde geldt voor kort-gedingprocedures die bijvoorbeeld straat- en contactverboden tussen gewezen ex-samenwoners betreffen of de financiële afwikkeling tussen hen. Niet valt in te zien waarom het voorgestelde artikel 254 niet ook tot dergelijke zaken zou worden uitgebreid.

Het in de memorie van toelichting onder punt 3 genoemde voorbeeld van de grootmoeder spreekt de Raad niet aan. Nog daargelaten dat in deze situatie niet snel de wens van de grootmoeder om geïnformeerd te worden over het verloop van de procedure van voldoende gewicht zal zijn, is hier kennelijk gedoeld op een situatie waarin de rechter gebruik maakt van zijn bevoegdheid tot ambtshalve toetsing, ingegeven door een op enig moment door een derde (de grootmoeder) rechtstreeks aan hem gedaan verzoek tot (gehele of gedeeltelijke) openbare behandeling? Het verdient naar het oordeel van de Raad aanbeveling dit te verduidelijken.

### **3. Tekstuele opmerkingen**

Opvalt dat in het vijfde lid van het voorgestelde artikel 254 wordt gesproken van “een zaak van personen- en familierecht of een scheidingszaak als bedoeld in de zesde titel van het derde boek”. De toevoeging “of een scheidingszaak” ontgaat de Raad, aangezien ook een scheidingszaak een zaak van personen- en familierecht is. Zie ook de aanduiding van de zesde titel, die zowel ziet op andere zaken dan scheidingszaken (eerste afdeling) als op scheidingszaken (tweede afdeling).

In aanvulling op de artikelsgewijze toelichting merkt de Raad op dat de praktijk om familie-kort gedingen met gesloten deuren te behandelen thans is neergelegd in artikel 11.9 van het Procesreglement kort gedingen rechtbanken sector civiel/familie.



# de Rechtspraak

datum 12 mei 2010  
pagina 3 van 3

## **4. Werklast**

Het wetsvoorstel heeft geen substantiële gevolgen voor de werklast van de Rechtspraak.

Hoogachtend,

Mr. J.C. van Dijk  
Lid Raad voor de rechtspraak